บทที่ ๑

บทนำ

ปัญหาซึ่ง เป็นที่มาของงานวิจัย

ถ้า เปรียบ เทียบ เสียงพยัญชนะต้นในภาษาไทย เชียงใหม่ที่ เป็น เสียงกักสิถิลกับ เสียงพยัญชนะต้นในภาษาไทยกรุง เทพฯ แล้ว จะมอง เห็นความแตกต่างดังต่อไปนี้

ก. เสียง /p/ ในภาษาไทย เชียงใหม่ จะ เทียบได้กับทั้ง เสียง /p/ และ /ph/ ในภาษาไทยกรุง เทพฯ และเมื่อพิจารณาดูตัวอักษรในภาษาไทยแล้ว จะพบว่า เสียง /p/ ในภาษาไทย เชียงใหม่ที่ตรงกับ เสียง /p/ ในภาษาไทยกรุง เทพฯ นั้น จะ เขียนด้วยอักษรกลาง ป ส่วน เสียง /p/ ในภาษาไทย เชียงใหม่ที่ตรงกับ เสียง / ph / ในภาษาไทยกรุง เทพฯ นั้น จะ เขียนด้วยอักษรต่ำ พ เช่น

ภาษาไทย เชียงใหม่ *	ภาษาไทยกรุง เทพฯ **	ความหมาย
paa^{5}	paa^{3}	ป่า
pan^{2}	phan^{1}	พัน

---

*เครื่องหมายแสดง เสียงวรรณยุกต์ของคำในภาษาไทย เชียงใหม่ดูความหมายได้จากหน้า ๒๓.

**เครื่องหมายแสดง เสียงวรรณยุกต์ของคำในภาษาไทยกรุง เทพฯ นั้น มีความหมายดังนี้

๑. เสียงวรรณยุกต์ที่ ๑ เสียงสามัญ เป็น เสียงกลางระดับ
๒. เสียงวรรณยุกต์ที่ ๒ เสียง เอก เป็น เสียงต่ำ
๓. เสียงวรรณยุกต์ที่ ๓ เสียงโท เป็น เสียงสูงตก
๔. เสียงวรรณยุกต์ที่ ๔ เสียงตรี เป็น เสียงสูง
๕. เสียงวรรณยุกต์ที่ ๕ เสียงจัตวา เป็น เสียงต่ำขึ้น

ข. เสียง /t/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ จะเทียบได้กับทั้งเสียง /t/ และ /th/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ และเมื่อพิจารณาดูตัวอักษรในภาษาไทยแล้ว จะพบว่าเสียง /t/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ที่ตรงกับเสียง /t/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ นั้น จะเขียนด้วยอักษรกลาง ต ส่วนเสียง /t/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ที่ตรงกับเสียง /th/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ นั้น จะเขียนด้วยอักษรต่ำ ท เช่น

ภาษาไทยเชียงใหม่	ภาษาไทยกรุงเทพฯ	ความหมาย
taaj^{1}	taaj^{1}	ตาย
tup^{6}	thup^{4}	ทุบ

ค. เสียง /c/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ จะเทียบได้กับเสียง /c/ และ /ch/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ และเมื่อพิจารณาดูตัวอักษรในภาษาไทยแล้ว จะพบว่าเสียง /c/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ที่ตรงกับเสียง /c/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ นั้น จะเขียนด้วยอักษรกลาง จ ส่วนเสียง /c/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ที่ตรงกับเสียง /ch/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ นั้น จะเขียนด้วยอักษรต่ำ ช เช่น

ภาษาไทยเชียงใหม่	ภาษาไทยกรุงเทพฯ	ความหมาย
caj^{1}	caj^{1}	ใจ
cup^{6}	chup^{4}	ชุบ

ง. เสียง /k/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ จะเทียบได้กับทั้งเสียง /k/ และ /kh/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ และเมื่อพิจารณาดูตัวอักษรในภาษาไทยแล้ว จะพบว่าเสียง /k/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ที่ตรงกับเสียง /k/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ นั้น จะเขียนด้วยอักษรกลาง ก ส่วนเสียง /k/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ที่ตรงกันกับเสียง /kh/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ นั้น จะเขียนด้วยอักษรต่ำ ค เช่น

ภาษาไทยเชียงใหม่	ภาษาไทยกรุงเทพฯ	ความหมาย
kaw^{1}	kaw^{1}	เกา
kaaŋ^{4}	khaaŋ^{3}	ค่าง

ผู้วิจัยซึ่งใช้ภาษาไทยเชียงใหม่เป็นภาษาพูดในครอบครัวได้สังเกตเห็นว่าในหมู่ผู้พูดภาษาไทยเชียงใหม่ได้เริ่มมีการออกเสียงพยัญชนะต้นเหล่านี้แตกต่างไปจากลักษณะดังกล่าวข้างต้นต่อไปนี้

ก. เสียง /p/ ที่ตรงกับเสียง /ph/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ และเขียนด้วยอักษรต่ำ พ นั้น จะมีการออกเสียงเป็น [p] และ [ph] เช่นคำว่า /paa^{2}/ "พา" จะออกเสียงเป็น [paa^{2}] หรือ [phaa^{2}]

ข. เสียง /t/ ที่ตรงกับเสียง /th/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ และเขียนด้วยอักษรต่ำ ท นั้น จะมีการออกเสียงเป็น [t] และ [th] เช่นคำว่า /tɔɔ^{2}/ "ทอ" จะออกเสียงเป็น [tɔɔ^{2}] และ [thɔɔ^{2}]

ค. เสียง /c/ ที่ตรงกับเสียง /ch/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ และเขียนด้วยอักษรต่ำ ช นั้น มีการออกเสียงเป็น [c] และ [ch] เช่นคำว่า [cuu^{6}] "ชู้" จะออกเสียงเป็น [cuu^{6}] และ [chuu^{6}]

ง. เสียง /k/ ที่ตรงกับเสียง /kh/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ และเขียนด้วยอักษรต่ำ ค นั้น มีการออกเสียงเป็น [k] และ [kh] เช่นคำว่า /koon^{4}/ "โคน" จะออกเสียงเป็น [koon^{4}] และ [khoon^{4}]

ปรากฏการณ์ทางภาษานี้จะปรากฏเห็นได้ชัดในชุมชนเมืองมากกว่าในชุมชนชนบท ดังนั้น จึงทำให้เกิดข้อสงสัยได้ว่า ปรากฏการณ์ของการเปลี่ยนแปลงเสียงในภาษานี้อาจจะมีความสัมพันธ์กับลักษณะทางสังคมบางประการ เช่นถิ่นที่อยู่อาศัยหรืออายุได้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้อย่างมีระบบว่าการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะต้น เสียงกักสิถิลในภาษาไทยเชียงใหม่นี้เป็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยถิ่นนี้อย่างแท้จริง หรือเป็นเพียงลักษณะบังเอิญในหมู่ผู้พูดบางคนเท่านั้น นอกจากนี้ยังต้องการศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ของการเปลี่ยนแปลงนี้ด้วย จึงได้ตั้งสมมุติฐานของการศึกษาว่า การเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมบางประการ

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้กำหนดศัพท์ขึ้นใช้ ๓ คำ ในการศึกษาภาษาไทยเชียงใหม่ ซึ่งได้แก่ศัพท์ว่า พยัญชนะกักสิถิล พยัญชนะกักสิถิลต่ำ และพยัญชนะกักสิถิลกลาง

พยัญชนะกักสิถิล คือ เสียงพยัญชนะต้น /p, t, c, k/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ ซึ่งจะแบ่งย่อยได้เป็น ๒ จำพวกคือ พยัญชนะกักสิถิลต่ำ และพยัญชนะกักสิถิลกลาง

พยัญชนะกักสิถิลต่ำ คือ เสียงพยัญชนะต้นเสียงกักสิถิล /p,t,c,k/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ ซึ่งพัฒนามาจากเสียงพยัญชนะโฆษะ *b, *d, *ǰ, *g ในภาษาไทยดั้งเดิม และตรงกับเสียงพยัญชนะต้น /ph,th,ch,kh/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งจะใช้รูปตัวเขียนเป็นอักษรต่ำ พ ท ช ค เสียงเหล่านี้คือเสียง ซึ่งได้สังเกตเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นเสียง /ph,th,ch,kh/ เช่นเดียวกับเสียงพยัญชนะต้นในภาษาไทยกรุงเทพฯ

พยัญชนะกักสิถิลกลาง คือ เสียงพยัญชนะต้นเสียงกักสิถิล /p,t,c,k/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ ซึ่งพัฒนามาจากเสียงพยัญชนะอโฆษะ *p, *t, *č, *k ในภาษาไทยดั้งเดิม และตรงกับเสียงพยัญชนะต้น /p,t,c,k/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ ซึ่งในรูปตัวเขียนจะเป็นอักษรกลาง ป ต จ ก เสียงเหล่านี้เป็นเสียงซึ่งได้สังเกตเห็นว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาภาษาเชิงประวัติ (diachronic study) เพื่อศึกษาการออกเสียงพยัญชนะกักสิถิล /p,t,c,k/ ที่ใช้พูดกันในชุมชน ๒ ชุมชน คือชุมชนเมืองและชุมชนชนบทในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อดูว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร โดยจะพิจารณาจากแง่ที่ว่า ถ้ามีการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงนี้จะมีสหสัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคมบางประการหรือไม่ ตัวแปรทางสังคมที่นำมาศึกษานี้ได้แก่ อายุ เพศ ถิ่นที่อยู่อาศัย และอิทธิพลภายนอก ซึ่งในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้หมายถึงการติดต่อพูดจากับคนที่พูดภาษาถิ่นอื่น

ข้อสมมุติฐานในการวิจัย

ก. เสียงพยัญชนะกักสิถิลต่ำ /p,t,c,k/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ ซึ่งพัฒนามาจากเสียงพยัญชนะโฆษะ *b, *d, *ǰ, *g ในภาษาไทยดั้งเดิม กำลังเปลี่ยนแปลง

ข. ปัจจัยทางสังคมที่นำมาศึกษาคือ อายุ เพศ ถิ่นที่อยู่อาศัย และอิทธิพลภายนอก ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจจะมีสหสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางภาษานี้ด้วย

ประโยชน์ของการวิจัย

ก. งานวิจัยนี้จะให้ประโยชน์แก่การค้นคว้าทางภาษาศาสตร์ต่อไปโดยจะให้ข้อมูลที่ชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะกักสิถิลต่ำ /p,t,c,k/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ต่อไปในการศึกษาภาษาศาสตร์ในหัวข้อต่อไปนี้

๑. ภาษาไทยเชียงใหม่เป็นภาษาที่ Chamberlain (1975) จัดให้อยู่ใน P group ตามการแบ่งกลุ่มภาษาตระกูลไตในสายตะวันตกเฉียงใต้ของเขา ปรากฏการณ์ของการเปลี่ยนแปลงพยัญชนะกักสิถิลต่ำที่เกิดขึ้นนี้ อาจจะมีผลทำให้ต้องจัดภาษาไทยเชียงใหม่ให้ไปรวมอยู่ในกลุ่ม PH group แทนที่จะเป็น P group ถ้าต่อไปหากมีการศึกษาเสียงนี้ซ้ำอีกในอนาคตแล้ว พบว่าการเปลี่ยนแปลงนี้ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่กระจายไปทั้งกลุ่มผู้พูดภาษาไทยเชียงใหม่

๒. การที่เสียงพยัญชนะกักสิถิลต่ำ /p,t,c,k/ ซึ่งพัฒนามาจากเสียงพยัญชนะ *b, *d, *ǰ, *g ในภาษาไทยดั้งเดิม และมีแนวโน้มที่ส่อว่าจะพัฒนาไปเป็นเสียง /ph,th,ch,kh/ อาจจะเป็นหลักฐานตัวอย่างแสดงแนวทางของพัฒนาการของเสียง *b,*d,*ǰ,*g ในภาษาไทยดั้งเดิมว่า เสียงเหล่านี้อาจจะผ่านขบวนการเปลี่ยนแปลงเป็นสองช่วงคือ ลักษณะโฆษะ (voicing) อาจจะหายไป

ทำให้กลายเป็นเสียง /p,t,c,k/ ก่อน ต่อจากนั้นจึงมีลักษณะชนิต (aspiration) เพิ่มเติมเข้ามาเป็น /ph, th,, ch, kh /

ข. การศึกษาครั้งนี้อาจจะให้ข้อมูลที่ช่วยให้เห็นได้ว่า สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน ๒ ชุมชนที่ต่างกัน อาจมีผลทำให้เกิดความแตกต่างของภาษาที่ชุมชนทั้งสองนี้เคยใช้ร่วมกันได้

ค. การศึกษาครั้งนี้จะให้ข้อมูลที่สนับสนุนข้อเสนอของนักภาษาศาสตร์หลายท่าน เช่น Labov (1963, 1966) ที่ว่า ปัจจัยทางสังคมจะมีสหสัมพันธ์หรือมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของภาษา

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือวรรณกรรมที่เกี่ยวกับภาษาไทยเชียงใหม่ และวรรณกรรมที่เกี่ยวกับการศึกษาภาษาเชิงสังคม ดังนี้

ก. การศึกษาภาษาไทยเชียงใหม่ การศึกษาภาษาไทยเชียงใหม่เท่าที่ปรากฏเป็นการศึกษาในแง่ระบบเสียง ส่วนในแง่อื่น ๆ ยังไม่มีผู้ใดศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาษาเชิงสังคม การศึกษาภาษาไทยเชียงใหม่มีผู้ได้ศึกษาไว้ดังนี้

๑. เบญจวรรณ สุนทรากูล (๒๕๐๕) ได้ศึกษาระบบเสียงในภาษาไทยเชียงใหม่ ทั้งในเรื่องฐานที่เกิดของเสียง และลักษณะของเสียง นอกจากนั้นยังได้เปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาไทยเชียงใหม่กับภาษาไทยกรุงเทพฯ และอักษรไทยกลาง กับอักษรลานนาด้วย การศึกษาของเบญจวรรณ สุนทรากูลยังครอบคลุมไปถึงเรื่องคำและประโยคในภาษาไทยเชียงใหม่เป็นบางส่วนด้วย การศึกษาใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่เป็นคนเชียงใหม่ในตัวเมือง ๖ คน ทุกคนมีการศึกษาในระดับที่ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย การเก็บข้อมูลใช้วิธี Bilingual approach วัตถุประสงค์ของการศึกษาก็เพื่อให้ทราบถึงระบบเสียงในภาษาไทยเชียงใหม่ ซึ่งจะเป็น

ประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาศาสตร์เชิงประวัติ และเพื่อช่วยอธิบายความหมายคำบางคำที่ปรากฏในวรรณคดี แต่ไม่มีใช้ในภาษาไทยกรุงเทพฯ ปัจจุบัน เพราะคำเหล่านี้ยังมีใช้กันอยู่ในภาษาไทยเชียงใหม่

๒. ซ่อนกลิ่น พิเศษสกลกิจ (๒๕๑๖) ทำการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาอุบลฯ เชียงใหม่ สงขลาและกรุงเทพฯ ตามหัวข้อดังนี้

ก) หน่วยเสียงที่ภาษาเหล่านี้มีตรงกัน

ข) หน่วยเสียงที่ภาษาเหล่านี้มีต่างกัน แบ่งออกเป็น ๒ ข้อย่อยดังนี้

๑) หน่วยเสียงที่มีในภาษาไทยอื่น แต่ไม่มีในภาษาไทยกรุงเทพฯ

๒) หน่วยเสียงที่มีในภาษาไทยกรุงเทพฯ แต่ไม่มีในภาษาไทยอื่น

ค) หน่วยเสียงที่ภาษาไทยเชียงใหม่และภาษาไทยกรุงเทพฯ มีตรงกัน แต่มีลักษณะต่างกันบ้าง ซึ่งแสดงการกลายเสียงระหว่างหน่วยเสียงที่มีที่เกิดฐานเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน

๓. มีวรรณ ลีรวัฒน์ (๒๕๒๐) ทำการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยเชียงใหม่กับภาษาไทยกรุงเทพฯ ว่ามีอะไรที่เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไรบ้าง ตามหัวข้อดังนี้

ก) หน่วยเสียงที่ภาษาไทยกรุงเทพฯ มีแต่ภาษาไทยเชียงใหม่ไม่มี

ข) หน่วยเสียงที่มีในภาษาไทยเชียงใหม่ แต่ไม่มีในภาษาไทยกรุงเทพฯ

ค) วรรณยุกต์ในภาษาไทยเชียงใหม่ที่ต่างจากภาษาไทยกรุงเทพฯ

๔. พจนานุกรมภาษาไทยกรุงเทพฯ – ไทยเชียงใหม่ (๒๕๒๔) เป็นหนังสือที่ทำขึ้น เพื่อการศึกษาวิธีการทำพจนานุกรม ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และเพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่ใช้ในภาษาไทยเชียงใหม่ โดยเทียบกับคำศัพท์ที่ใช้ในภาษาไทยกรุงเทพฯ

นอกจากนั้น คณะผู้จัดทำยังศึกษาระบบเสียงภาษาไทยเชียงใหม่ และยังริเริ่มการถ่ายทอดเสียงในภาษาไทยเชียงใหม่ (เป็นอักษรตัวเขียนโดยใช้สัทอักษรสากล (International Phonetic Aophabet)) โดยใช้อักษรไทยเป็นสัญญลักษณ์เทียบเสียงแทนอีกด้วย ซึ่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ใช้วิธีการถ่ายทอดเสียงเหมือนกับที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับนี้เช่นกัน

ข. การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษากับปัจจัยทางสังคมบางประการ

๑. วิลเลียม ลาบอฟ (William Labov) นักภาษาศาสตร์ที่ทำการศึกษาภาษาในเชิงสังคมวิทยา โดยทำการศึกษาภาษาในแง่ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคมต่าง ๆ ดังเช่นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงสระประสม /ay/ และ /aw/ ของภาษาที่ใช้พูดกันในชุมชนบนเกาะ Martha's Vineyard (Labov 1972) เป็นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางภาษา โดยนำมาสัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคม คือท้องถิ่นที่อยู่อาศัย อายุ อาชีพและความแตกต่างทางชาติพันธุ์ นอกจากนั้น Labov ยังศึกษาภาษาที่ใช้พูดกันในนิวยอร์ค (Labov 1966) คือศึกษาการปรากฏและการหายไปของ postvocalic (r) ว่าเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างทางสังคมของผู้พูดภาษาในกรุงนิวยอร์คและยังได้เสนอวิธีการศึกษาภาษาที่ใช้พูดจริง ๆ ในชีวิตประจำวันของคนในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ว่าสมควรจะเป็นวิธีการศึกษาภาษาที่มีระบบและเชื่อถือได้อีกวิธีหนึ่ง การศึกษานี้นำตัวแปรทางสังคม คือชาติพันธุ์ อาชีพ อายุและเรื่องของ style มาศึกษาร่วมกับการศึกษาทางภาษาด้วย

๒. เลสลี มัว บีบี (Leslie Moir Beebe) (1974) ศึกษาปัจจัยทางสังคม ซึ่งเป็นเงื่อนไขของความแตกต่างในการออกเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำในภาษาไทยกรุงเทพฯ ในการศึกษา Beebe นำเอาตัวแปรทางสังคมมา

สัมพันธ์กับความแตกต่างที่เกิดขึ้นในการออกเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ และยังแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างปริบททางภาษา (Linguistic environment) และรูปต่าง ๆ ของเสียง (phonetic variants) ด้วย นอกจากนั้นยังได้เสนอข้อสรุปว่าด้วยรูปทางเสียงระดับลึก (underlying phonological representation) ของคนที่พูดภาษาไทยกรุงเทพฯ อีกด้วย วิธีการศึกษาของ Beebe มีแนวคิดและวิธีการศึกษาที่มีพื้นฐานมาจากวิธีการศึกษาของ Labov ที่นำเอาปัจจัยทางสังคมเข้ามาอธิบายถึงปรากฏการณ์ทางภาษารวมไปกับทฤษฎีทางภาษาศาสตร์

*ตัวแปรทางสังคมที่นำมาสัมพันธ์กับความแตกต่างในการออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทยกรุงเทพฯนี้คือ อาชีพ การศึกษา อายุและได้นำเอาเรื่องของการเน้นเสียง (stress) มาสัมพันธ์กับความแตกต่างที่เกิดขึ้นอีกด้วย มีความเห็นว่า การวิจัยหรือการศึกษาภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยานี้ ถ้าจะให้สมบูรณ์ขึ้นสมควรจะนำเอาเรื่องราวหรือตัวแปรทางภาษามาสัมพันธ์ผสมผสานกับตัวแปรทางสังคมด้วย

ซึ่งผลของการวิจัยปรากฏว่าตัวแปรทางสังคมกับความแตกต่างของการออกเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำนั้น มีความสัมพันธ์กันจริง และเป็นเงื่อนไขทำให้เกิดความแตกต่างนี้ได้ ดังที่ Beebe ได้กล่าวไว้ว่า (1974 : 336)

> ...sound change in a language is not independent of social factors in the background of the speakers. It has shown that one can not seperate the social and linguistic factors which affect variation because their effects are so highly interrelated.

<u>ขั้นตอนของการวิจัย</u>

การวิจัยนี้มีขอบเขตครอบคลุมเฉพาะเสียงพยัญชนะกักสิถิล /p,t,c,k/ ในภาษาไทยเชียงใหม่ โดยที่ในการศึกษาจะนำเอาตัวแปรทางสังคมมารวมศึกษาหาความ

สัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของเสียงที่เกิดขึ้น การวิจัยจะศึกษาเปรียบเทียบการออกเสียงพยัญชนะต้นดังกล่าวของคน ๒ กลุ่มอายุคือ กลุ่มเด็กซึ่งกำหนดให้อายุอยู่ระหว่าง ๑๕ – ๑๗ ปี และกลุ่มคนแก่ ซึ่งกำหนดให้มีอายุตั้งแต่ ๔๕ ปีขึ้นไป ใน ๒ ชุมชนคือ ชุมชนเมืองในตำบลช้างม่อย อำเภอเมือง เชียงใหม่ และชุมชนชนบทในตำบลหนองแหย่ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในการศึกษาจะใช้วิธีการศึกษาตามแนวการศึกษาภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยาและการวิเคราะห์เชิงสถิติ

การวิจัยมีขั้นตอนของการศึกษา ๓ ขั้นตอนคือ

๑. โครงการทดลอง (Pilot study) เป็นขั้นตอนของการทดสอบความเป็นไปได้ของข้อสมมติฐาน และทดสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๒. การประเมินผลโครงการทดลองและการทบทวนแก้ไขโครงร่างการวิจัย

๓. การศึกษาตามโครงร่างการวิจัยที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว